

Nahum

Hay A'at Tuwen Liblu

Hanadan i Assyria ya mabungotda ya atatakut di pangatda te nadan tindaluda ya nundadagday abobboble on nun'alada nadan nun'abalol an wadahdi ya hinuddum on namaaggon ingka"utda nadan binuhulda. Ta sinakupda nadan udum an bobleh ad Israel hidin pituy gahut ta baintit ohay tawon ot ahi miyayyam hi Jesu Kristu (721 B.C.) ya ta'on on nadan udum an boble hi ad Egypt hidin onom di gahut ta nanom ta han tuluy tawon ot ahi miyayyam hi Jesu Kristu (663 B.C.). Ot ipatnada bon sakupon di ad Judah mu impapaten Apu Dios nan patuldah din pituy gahut ta ohay tawon ot ahi miyayyam hi Jesu Kristu (701 B.C.) (Isaiah 36-37). Mu ta'on on athidiy na'at i dida ya ongal damdamay abalinanda an dida nan matakutan an binuhul nadan tatagun Apu Dios an i Judah.

Ya hidi ni' ya immeh Jonah hi ad Ninibeh an nunhituwan nan patuldah ad Assyria ot muntutuyu nadan tataguhdi hi nangngolandah nan impa'innilan Jonah an dadagon Apu Dios di bobleda an gapuh nan numbahulanda. Mu i diyen timpun Nahum ya numbangngad bo nan adi maphod an pangatda. Ta hiya nan impa'innilan Nahum an madadag hi ad Ninibeh ya adida mo namnamaon an mihwang nadan tataguhdi. Ot ma'at hituwe te hi Apu Dios ya dusaona nadan adi maphod di pangatda an binuhul di tataguna. Ya nipa'annung hituweh din dinadag nadan i Media ya i Babilon hi ad Ninibeh hidin onom di gahut ta han himpulut duway tawon ot ahi miyayyam hi Jesu Kristu (612 B.C.).

Hay Nitudo' Ituwen Liblu

1. Hi Apu Dios ya maphod di atonah nadan mundinol i hiya ya dusaona nadan tatagun adi maphod di pangatda (Nahum 1)
2. Hay nipa'innilaan di adadagan di ad Ninibeh (Nahum 2-3)

1 ¹Hituwe an liblu ya nibagahtu nan ahi ma'at hi ad Ninibeh^a an impa'innilan Apu Dios i ha"on an propeta an hi Nahum an i Elkos.

^a **1:1** Nan boble hi ad Ninibeh ya hidiy nunhituwan nan patul hi ad Assyria.

Hay Ahi Panadagan Apu Dios Hinadan Binuhul Di I Judah

²Hi Apu Dios ya adina ahan pohdon an nat'on an dios di dayawon di tatagu te hay pohdona ya hiya ya abuh di dayawonda. Ta nunhiglay bungotna hinadan binuhulna an adi mangunud i hiya ta hiya nan dusaona dida ta pangiballohna hi nungngohayanda i hiya. ³Mu hiya ya adi hi kittang on bumungot mu mahapul an dusaona nadan numbahul. Ya ongal di abalinana an umat i ha ma'abbikah an puwo' ta paddungnay pa'uhbukon di hukina nadan bugut. ⁴Ya mandalona'e nan baybay ya nadan wa'el ta mamagananda ya ma'at. Ta ta'on on hanadan holo' hinadan pastu hi ad Basan ya hi ad Karmel ya nadan habhabung hinan muyung hinadan billid an nungngadan hi Lebanon ya maklingda. ⁵Ya pa'alyogona'e tun luta ya mun'a'agde nadan billid ya ma'umah nadan nabillid. Ta gumayonggong di atagutaguh tun luta hi takutda i hiya.

⁶Ot undan wa ihya ha mabalin hi mihwang hinan nunnaud an bungot Apu Dios an umat hi mundalang an apuy an guduwonay batu ta mumbalindah hupu'. ⁷Mu nadan mangidinol i hiya ya ipapto'na dida. Ya ma"aphod di atonan dida te hiyay mabalin an ihi"ugan hi'on waday ligat.

⁸Mu nadan i Ninibeh ya pa'dadaggon dida an umat hi aton di liting hinan dumakolana. Ta ta'on on eda mun'ipa"eh ya unudona dida ta inggana hi madadagda. ⁹Ya ta'on hi nonomnomondan mi'hangga i Apu Dios ya adi ma'at te pinghanonan dadagon dida ta ma'id ha atondan mangipidpidwa. ¹⁰Ta paddungnay na'abbutong dadiyen i Ninibeh ot maknada i han paggapaggat ta ayda namaganan an dagami an nalakadan maghob. ¹¹Te waday oha an ap'apuh ad Ninibeh an nunnomnom hi adi maphod hi atona i Apu Dios.

¹²Ot alyon Apu Dios i dita'u an i Judah di, Ta'on hi dakol di bumoddang hinadan i Ninibeh mu dadago' dida ta mama"idda. Manu te inyabulut'u ni' ta pinaligat da'yu an i Judah mu adi' mo iyabulut an paligaton da'yu bo. ¹³Te ad uwani ya putungo' nan paddungnay panakuldah bagangyu ta mapogpog moy abalinandan mamalpaligat i da'yu.

¹⁴Ya inalin Apu Dios hinadan i Ninibeh di, Adi ayu munholag ta ma'id ha mamunat hi ngadanyu. Ya dadago' nadan bululyu hinadan pundayawanyu. Ya indadaan'u mo tuwaliy ilubu'anyu te mun'a'ate ayu te adi ahan maphod di pangatyu.

¹⁵Ot ha'on an hi Nahum ya alyo' di, Mangmangonyu'e han muntinnagtag hinadan billid an mangali te waday maphod an ipa'innilana i dita'u. Ta ipa'innilana an malinggop ta'u mo. Ot mabalin mohpen aton ta'u nadan uggan ta'u aton an mundayaw i hiya. Ot mahapul mo an ipa'annung ta'u nadan imbaga ta'u an i'nong ta'u i Apu Dios. Ot ma"idda mo aya nadan adi maphod di pangatda an umalin mangubat i dita'u te nadadagda mo.

Hay Ahi Adadagan Di Ad Ninibeh

2 ¹Da'yun i Ninibeh ya mundadaan ayu te tuweday mangubat i da'yu. Ta guwalyaanyu nan binattun aladyu ya numbota' ayuh nan kalata ta haddonyuy umali. Ya nundadaanonyu nadan tindaluyu.

²Ya da'mi'e ya ta'on on nunhiglay nanadagyuy i da'min i Judah ya ta'on on nadan intanommi mu hi Apu Dios ya pumbangngadona nan amaphodmi tuwali an tinanud Israel.

³Mu da'yu'e ya tuweda nadan binuhulyu an mangubat i da'yu an nunhahapiyoda hi mumbolah^b ya numpunlubungda boh mumbolah. Te hitun umaliyandan mangubat i da'yu ya mumpunluganda hi munlitaak an gumo' an kakalesa an pakilkilatoday pahulda. ⁴Ya pun'awiging nadan nungkakalesa an mumbinbinangngadan hinadan kalata ta ayda kilat.

⁵Ya punhonan nan patulyuh ad Ninibeh nadan tindaluyu ta eda mangapyah pumbaliwyuh nan binattun aladyu mu gapu ta pun'awigingda ya mun'ihuhubagda ⁶ya naladawda mo te niluh an nibughul nadan geyt hinan way wangwang ta hinggop nadan binuhulyuy bobleyu ot pompa⁷ihda nan palasyu. ⁷Mu nibaga tuwali an mibalud ayu an i Ninibeh hi udum an boble. Ta nadan himbut an binabai ya humanibhibokda an ayda balug on pungkulpigday palagpagda an gapuh na'abakanyu. ⁸Ta mamtik ayu ta ay ayu niguwang ha liting. Ta ta'on on waday muntukuk an alyonday, Mumbangngad ayu! Ya agayuot hi eye.

⁹Ta ahitutukuk nadan tindalun binuhulyu an alyonday, Pun'ala ta'uy silber ya balitu'da te ay tayya ma¹⁰id ha upuh di kinadangyanda. ¹⁰Ta mama¹¹id di kinadangyanda ya madadag tun bobleda. Ta munggagayonggongda ya umuphatdah takutda.

¹¹Athidiy ahi ma¹²at ta mama¹³id mo nan nundongol an bobleyu an mi'alig hi balen di layon an takutan di abobboble. ¹²Te da'yun i Ninibeh ya umat ayuh nan layon an numpatenay udum an animal ta ipa'anah nadan imbabalena ya ibbana. Ya paddungnay pinnuyuy baleyu hinadan inyanamutyu an pinatepateyu.

¹³Mu nan ongal di abalinanan Dios ya alyonan da'yu an i Ninibeh di, Nomnomnomonyu an ha¹⁴on di binuhulyu. Ot pu'ula¹⁵ nadan kalesayu ya numpate¹⁶ nadan mumpangilog an linala'i an i'imbabaleyu ta ma¹⁷id ha mabati i da'yu. Ta ma¹⁸id mo ha ume i da'yu hi udum hi boble an e manattatakut hi tatagu.

3 ¹Mahmo' ayu an pumatepate ya mumpunlayah an i Ninibeh an ta'on on dakol di inyana'anamutyu hi kinadangyan di udum an tatagu ya nangaba'abak ayuh gubat ²mu ahiyu donglon di panuplit

^b 2:3 Nan mumbolah ya hidiye nan red hi English.

nadan mangubat i da'yu hi kakabayuda ya nan umi'immog an pangen di kabayuda ya nan gangon di kakalesada. ³Te umaliday nungkakabayu an mungkilat di ispadada ya pahulda. Ta pumpate da'yu ta mun'itapu"ul di adolyuh nadan kalata ta mun'ihahali'dudday udum i da'yu. ⁴Manu'eh ma'at datuwen da'yun i Ninibeh ya gapu hinan pangaya'ayaganyuh tataguh abobboble ta dayawonda nadan dios an dayawonyu ta mi'alig ayuh babai an umaya'ayag hi linala'i.

⁵Ta hiya nan alyon nan ongal di abalinanan Dios di, Dusaon da'yu i ha'on. Ta paddungnay bolladan da'yu ta punhintiggan da'yu hi atagutaguh tun luta ta mibabain ayu. ⁶Ya paddungna boy pumpaklitan da'yuh lugit ta ipatigo' hi atagutaguy bungot'u i da'yu. ⁷Ta an namin di manigo i da'yu ya tumakutda ta alyonday, Inoy an nadadag moh ad Ninibeh. Nganne nin mahan di mammo' i dida?

⁸Ta athituy ma'at i da'yu an i Ninibeh te undan da'yu'e ihya ya udu'dul ayu mu nadan i Tebes an nigawway bobledah ad Egypt ya lini'woh han wangwang^c ta hidiyey pumbaliwda. ⁹Ya ongal di abalinanda te bumoddangdan namin di i Egypt i dida ya ta'on on nadan i Kus ya i Put ya i Libya. ¹⁰Mu ta'on on athidiy abalinan nadan i Tebes ya binalud damdaman di binuhulda dida ta niwakatdah udum hi boble. Ot pun'ibkah nadan binuhulda nadan goggolang hinadan kalata ta nun'ateda attog. Ot bangkilinganda nadan ap'apuda ot ibubunutda hi'on nganney mangala i didah nadan kakadangyan ta pumbalinondah himbutda.

¹¹Mu ta'on on da'yu an i Ninibeh ya gapu i datuwen ma'at ya ay ayu mabutong. Ta ta'on hi ipatnayu eh'an e mipa'e mu adi ayu damdama mihwang. ¹²Te an namin nadan binattun aladyu ya mun'apukalda. Ta umatdah nan bungbunga"an an fig an wa'et nalum di bungana ya ammuna ha pangiwagotan ya mun'a'agah di bungana. ¹³Ya nadan tindaluyu ya kumapuyda ta ayda binabai. Ya mun'a'aghob nadan geytyu ta pangi'wan nadan binuhulyu. ¹⁴Ta ta'on hi aganyuh amu'amung hi liting ya nungka"ut ayuh pito' ta punlitayuh nadan nun'apa"ih an aladyu ta mun'ihamadda ¹⁵mu ma'id damdama ha hilbina te maghob ayu ya nun'atedah gubat di udum. Ta mapuh ayu an umat hi pangat di dudun an upuhondan namin nadan nitanom onu holo' an kumhopanda an ta'on on dakkodakkol ayu ta umat ayuh dinakol di dudun. ¹⁶Ya ta'on on dumakol di kakadangyan an mumpunggattang hi bobleyu ta umat hi dinakol di bittuwon mu ayda damdama dudun an lu'ihanday bobleyu ya ahi da'yu tinaynan. ¹⁷Ya ta'on on dakkodakkol di guwalyayu ya a'ap'apuyu ta umatda damdamah nan dudun an ma'amu"amungdah nan ahikotolan mu wa'e ta pinumtang on binumtikda ta ma'id ha manginnilah nangayanda. ¹⁸Ot he"a an patul hi ad Assyria ya ma'at'e

^c 3:8 Hay ngadan diyen wangwang ya Nayl.

datuwe ya mate nadan ap'apu an munhilbi i he'an patul hi bobleyu ya ta'on on nadan kakadangyan ta mun'iwakatdah nadan billid nadan tatagum an ma'id ha mangipapto' i dida. ¹⁹Ya nan bobleyuh ad Ninibeh ya paddungnay mun'ihalom di hugatna ta adi ma'agahan. Ya an namin di mangngol i diyen adadaganyu ya pumalakpakdah amlongda. Te ma'id ha agge nanoltap hi bungotyu.